

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΪΟΥ –
ΙΟΥΝΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2005 – 2006**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
copyright © 2005- 2006

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Η Ιθάκη

Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη,
να εύχεται να 'ναι μακρύς ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τους Λαιστρυγόνες* και τους Κύκλωπας,
τον θυμωμένο Ποσειδώνα μη φοβάσαι,
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δεν θα βρεις,
αν μέν' η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή
συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.
Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,
τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις,
αν δεν τους κουβανείς* μες στην ψυχή σου,
αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου.
Να εύχεται να 'ναι μακρύς ο δρόμος.
Πολλά τα καλοκαιρινά πρωία να είναι
που με τι ευχαρίστηση, με τι χαρά
θα μπαίνεις σε λιμένας πρώτοϊδωμένους·
να σταματήσεις σ' εμπορεία Φοινικικά,
και τες καλές πραγματείες ν' αποκτήσεις,
σεντέφια* και κοράλλια, κεχριμπάρια κι έβενους*,
και ηδονικά μυρωδικά κάθε λογής,
όσο μπορείς πιο άφθονα ηδονικά μυρωδικά·
σε πόλεις Αιγυπτιακές πολλές να πας,
να μάθεις και να μάθεις απ' τους σπουδασμένους
Πάντα στον νου σου να 'χεις την Ιθάκη.
Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου.
Αλλά μη βιάζεις το ταξίδι διόλου.
Καλύτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει
και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί,
πλούσιος με όσα κέρδισες στον δρόμο,
μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.
Η Ιθάκη σ' έδωσε τ' ωραίο ταξίδι. Χωρίς αυτήν δεν θα 'βγαινες στον δρόμο.
Αλλά δεν έχει να σε δώσει πια.
Κι αν πτωχική την βρεις, η Ιθάκη δεν σε γέλασε
Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες οι Ιθάκες τι σημαίνουν.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜ

Κ.Π.Καβάφης

copyright © 2005- 2006

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Σε ποιες κατηγορίες χωρίζονται τα ποιήματα του Καβάφη και σε ποια από αυτές ανήκει το παραπάνω ποίημα;

(Μονάδες 15)

2. Ο ποιητής χρησιμοποιεί β' ενικό πρόσωπο :

α) Σε ποιον νομίζετε ότι απευθύνεται;

β) Τι πετυχαίνει με αυτό τον εκφραστικό τρόπο;

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

(Μονάδες 20)

copyright © 2005- 2006

3. Να χωρίσετε το ποίημα σε ενότητες και να δώσετε πλαγιότιτλους.

(Μονάδες 20)

4. Στο ποίημα είναι φανερή η επίδραση που δέχτηκε ο Καβάφης από το ρεύμα του συμβολισμού. Να δώσετε τη σημασία των παρακάτω συμβόλων:

I. «Ιθάκη»

II. «Λαιστρυγόνες», «Κύκλωπες», «Ποσειδώνας»

III. «Ήδονικά μυρωδικά»

IV. «Καλές πραμάτειες»

V. «Πόλεις Αιγυπτιακές»

(Μονάδες 25)

5. Πηγή έμπνευσης του Καβάφη δεν υπήρξε μόνο ο Όμηρος, αλλά και το παρακάτω ποίημα του Ρωμαίου ποιητή Πετρώνιου με τίτλο «Προτροπή στον Οδυσσέα».

Να αναζητήσετε τις ομοιότητες των δύο ποιημάτων που επιβεβαιώνουν την άποψη αυτή καθώς επίσης και τα στοιχεία που πρόσθεσε ο Καβάφης.

(Μονάδες 20)

Πετρωνίου : «Προτροπή στον Οδυσσέα»

Άσε τη χώρα σου και γύρευε παράλια ξένα,
Θνητανία! Πραγμάτων πιο επικίνδυνων σειρά σε περιμένει.
Στα βάσανα μην υποκύψεις.
Του Δούναβη του απόμακρου τις όχθες να γνωρίσεις,
Τον παγερό Βοριά, τα ειρηνικά βασίλεια της Αιγύπτου
Τις χώρες που τον Ήλιο βλέπουν ν' ανατέλλει
Και κείνες που τον βλέπουνε να γέρνει:
Πολύπειρος να φτάσεις, Οδυσσέα, σε τόπους άλλους.

Καλή επιτυχία

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006